

(ร่าง)

ประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

เรื่อง กรอบแนวทางการบริหารจัดการคลาวด์ภาครัฐตามนโยบายการใช้คลาวด์เป็นหลัก

พ.ศ.

โดยที่เทคโนโลยีคลาวด์เป็นโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลสำคัญที่หน่วยงานของรัฐนำมาใช้ในการพัฒนาและบริหารจัดการระบบงานและการให้บริการสาธารณะในรูปแบบดิจิทัล ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานรวมทั้งการจัดการข้อมูลมีความยืดหยุ่น ปลอดภัย และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้การนำเทคโนโลยีคลาวด์มาใช้ในภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเต็มศักยภาพ ซึ่งจะช่วยยกระดับการบริหารงานและการให้บริการสาธารณะในรูปแบบดิจิทัลให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทันทั่วถึง และช่วยขับเคลื่อนการเติบโตของเศรษฐกิจดิจิทัลควบคู่กับการธำรงไว้ซึ่งความเป็นเจ้าของอธิปไตยข้อมูล (Data Sovereignty) ของประเทศอย่างเคร่งครัด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ (๒) มาตรา ๗ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมติคณะกรรมการพัฒนารัฐบาล ครั้งที่ .../๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ... เดือน พ.ศ. ๒๕๖๘ คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลจึงออกประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เรื่อง กรอบแนวทางการบริหารจัดการคลาวด์ภาครัฐตามนโยบายการใช้คลาวด์เป็นหลัก พ.ศ.”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ เป็นต้นไป เว้นแต่ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ หน่วยธุรการของศาล องค์การอัยการ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ หน่วยงานสังกัดรัฐสภาหรือในกำกับของรัฐสภา และหน่วยงานอิสระของรัฐ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

“คลาวด์” หมายความว่า ระบบการให้บริการทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น การประมวลผล พื้นที่จัดเก็บข้อมูล หรือซอฟต์แวร์ เป็นต้น โดยที่ผู้ใช้สามารถเข้าถึงและใช้งานทรัพยากรดังกล่าวตามความต้องการ

“คลาวด์สาธารณะ” หมายความว่า บริการคลาวด์ที่เปิดให้บริการแก่ผู้ใช้บริการทั่วไปโดยทรัพยากรทั้งหมดอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้ให้บริการคลาวด์

“คลาวด์ส่วนตัว” หมายความว่า บริการคลาวด์ที่ใช้งานโดยผู้ให้บริการเพียงรายเดียวโดยทรัพยากรทั้งหมดอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้ให้บริการรายนั้น

“คลาวด์อิมิเตีย” หมายความว่า บริการคลาวด์ที่ฮาร์ดแวร์และข้อมูลทั้งหมดตั้งอยู่ในราชอาณาจักรไทย ภายใต้การควบคุมโดยภาครัฐและดูแลโดยบุคลากรที่ได้รับอนุญาต และใช้สำหรับให้บริการกับหน่วยงานของรัฐเท่านั้น

“แพลตฟอร์มบริหารจัดการคลาวด์” หมายความว่า แพลตฟอร์มกลางสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรคลาวด์ภาครัฐเพื่อกำกับดูแลและติดตามตรวจสอบการใช้ทรัพยากรคลาวด์ของหน่วยงานของรัฐ

“ผู้ให้บริการ” หมายความว่า ผู้ให้บริการคลาวด์หรือตัวแทนของผู้ให้บริการคลาวด์

ข้อ ๔ ให้ประธานกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลรักษาการตามประกาศนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการปฏิบัติตามประกาศนี้

หมวด ๑

การใช้คลาวด์เป็นหลัก

ข้อ ๕ หน่วยงานของรัฐต้องใช้คลาวด์เป็นหลัก โดยให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในการใช้คลาวด์ของหน่วยงานของรัฐ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการดังนี้

(ก) ใช้คลาวด์สาธารณะเป็นลำดับแรก เพื่อให้สามารถบริหารจัดการต้นทุนได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ เว้นแต่เป็นกรณีที่คณะกรรมการประกาศกำหนดให้ใช้คลาวด์ส่วนตัวหรือคลาวด์ประเภทอื่นได้

(ข) ใช้คลาวด์ที่มีศูนย์ข้อมูลและมีการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการคลาวด์ทั้งหมดภายในราชอาณาจักร เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องใช้คลาวด์ที่มีการเก็บข้อมูลนอกราชอาณาจักร ให้แจ้งสำนักงานเพื่อพิจารณาแนวทางและเหมาะสมในการใช้คลาวด์ดังกล่าว

(ค) ใช้คลาวด์ตามประเภทและรูปแบบที่เหมาะสมกับระบบงานตามภารกิจและระดับชั้นข้อมูล เว้นแต่กรณีข้อมูลที่มีระดับชั้นลับมากและลับที่สุด ให้ใช้คลาวด์อิมิเตีย และใช้บริการจากผู้ให้บริการคลาวด์ที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนด

(ง) ให้จัดลำดับความสำคัญและความเหมาะสมของระบบงานที่มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อดำเนินการโอนย้ายระบบงานนั้นไปใช้คลาวด์

(จ) ปฏิบัติตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่เกี่ยวกับการให้บริการคลาวด์ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๒) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องการจัดหาหรือปรับปรุงระบบงานที่มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการออกแบบและพัฒนาระบบงานดังกล่าว ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการดังนี้

(ก) ออกแบบระบบงานให้มีความสอดคล้องและรองรับกับการใช้คลาวด์เป็นหลักตั้งแต่ต้น (Cloud Native)

(ข) ออกแบบและพัฒนาระบบงานให้รองรับการใช้งานที่สามารถปรับปริมาณการใช้ทรัพยากรได้ง่ายและสะดวก รวมทั้งรองรับการเชื่อมต่อกับระบบงานอย่างต่อเนื่อง

(ค) ออกแบบระบบงานให้ใช้ระบบและองค์ประกอบมาตรฐานของคลาวด์ โดยให้มีการใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการตามมาตรฐานของผู้ให้บริการให้มากที่สุด รวมทั้งหลีกเลี่ยงการออกแบบและพัฒนาความต้องการแบบเฉพาะเจาะจง เพื่อให้ระบบงานสามารถได้รับการปรับปรุงไปตามเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงได้ทันที

(ง) การปรับแต่งฟังก์ชันหรือบริการที่แตกต่างไปจากมาตรฐานของระบบการให้บริการคลาวด์ของผู้ให้บริการควรดำเนินการให้น้อยที่สุด โดยให้ใช้การปรับแต่งฟังก์ชันหรือบริการด้วยวิธีการปรับแต่งการตั้งค่าระบบ และไม่ควรมีการดัดแปลงระบบฟังก์ชันหรือบริการเป็นแบบเฉพาะเจาะจงที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานของระบบการให้บริการคลาวด์ ทั้งนี้ หากมาตรฐานของระบบการให้บริการคลาวด์ไม่สามารถนำมาใช้กับระบบงานได้ ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาเปลี่ยนแปลงระบบงานด้วยการตั้งค่าระบบแทนการดัดแปลงระบบการให้บริการคลาวด์ที่มีมาตรฐานอยู่แล้ว

(จ) ให้หน่วยงานของรัฐมีการจัดระดับชั้นข้อมูลและการจำแนกประเภทข้อมูลตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับรูปแบบการทำงานของระบบงานบนคลาวด์

(ฉ) ระบบงานของหน่วยงานของรัฐต้องมีการติดตั้งมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยให้เหมาะสมกับลักษณะข้อมูลและกระบวนการทำงาน รวมทั้งมีมาตรการควบคุมดูแลและการตรวจสอบมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ โดยให้มีการทดสอบการโจมตีระบบเป็นระยะเพื่อลดความเสี่ยงต่อระบบงาน

(ช) ให้หน่วยงานของรัฐมีการติดตามและตรวจสอบการใช้คลาวด์อย่างสม่ำเสมอ โดยอย่างน้อยจะต้องดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) ติดตามและตรวจสอบปริมาณการใช้งานจริง เพื่อให้สามารถประเมินและปรับปริมาณการใช้งานบริการคลาวด์ให้เหมาะสม เพียงพอ และสามารถรองรับการใช้งานระบบงานอย่างต่อเนื่อง

(ข) ติดตาม ตรวจสอบ และตรวจประเมินการปฏิบัติงานของผู้ให้บริการให้เป็นไปตามมาตรฐานและระดับการให้บริการที่ตกลง เพื่อให้มีการติดตามปริมาณการใช้คลาวด์และปรับขนาดทรัพยากรคลาวด์ให้มีความเหมาะสม พร้อมกับตรวจสอบความสมบูรณ์ของระบบซึ่งจะต้องมีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยอย่างเคร่งครัด

หมวด ๒

มาตรฐานและการบริหารจัดการคลาวด์ภาครัฐ

ข้อ ๖ ให้สำนักงานรวบรวมและจัดทำมาตรฐาน รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่เกี่ยวกับการใช้บริการคลาวด์ และการบริหารจัดการคลาวด์ของผู้ให้บริการ ตลอดจนแนวปฏิบัติและคู่มือในการดำเนินงานตามนโยบายการใช้คลาวด์เป็นหลักสำหรับหน่วยงานของรัฐ และกรอบข้อตกลงที่จำเป็น เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาเห็นชอบและประกาศใช้บังคับต่อไป

ข้อ ๗ เพื่อประโยชน์ในการใช้บริการคลาวด์ของหน่วยงานของรัฐ ให้สำนักงานทำหน้าที่ตรวจประเมินและรับรองความสอดคล้องของการบริหารจัดการคลาวด์ของผู้ให้บริการ ตลอดจนรวบรวมและประกาศรายชื่อผู้ให้บริการที่ผ่านการตรวจประเมินและรับรองดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐทราบ

การตรวจประเมินและรับรองความสอดคล้องของการบริหารจัดการคลาวด์ของผู้ให้บริการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด โดยสำนักงานอาจมีการเรียกเก็บค่าบริการค่าขอรับการตรวจประเมินและรับรองดังกล่าวได้

ข้อ ๘ ให้สำนักงานรายงานผลการดำเนินงานการตรวจประเมินและรับรองความสอดคล้องของการบริหารจัดการคลาวด์ของผู้ให้บริการให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งหรือตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ข้อ ๙ ให้สำนักงานจัดทำและดำเนินการแพลตฟอร์มบริหารจัดการคลาวด์ เพื่อเป็นแพลตฟอร์มกลางในการกำกับดูแลและติดตามการใช้คลาวด์ของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามนโยบายการใช้คลาวด์เป็นหลัก และให้หน่วยงานของรัฐที่ใช้บริการคลาวด์ต้องเชื่อมโยงและส่งข้อมูลการใช้บริการคลาวด์ตามที่สำนักงานกำหนด

หมวด ๓

งบประมาณและการจัดหาบริการคลาวด์

ข้อ ๑๐ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำข้อเสนอโครงการที่ต้องดำเนินการภายใต้นโยบายการใช้คลาวด์เป็นหลักเพื่อขอรับจัดสรรงบประมาณ โดยจะต้องมีการประเมินการใช้งานและการคาดการณ์ปริมาณการใช้งานในอนาคตโดยคำนวณค่าใช้จ่ายตามรูปแบบการใช้งานจริงและจ่ายตามการใช้งาน (Pay-Per-Use) เว้นแต่การใช้งานมีรูปแบบที่เหมาะสมกับการจ่ายแบบอัตราคงที่ (Fixed Cost)

ในการขอรับจัดสรรงบประมาณตามวรรคหนึ่งจะต้องอยู่ภายใต้แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัลด้วย ทั้งนี้ กระบวนการของงบประมาณให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของสำนักงานงบประมาณ

ข้อ ๑๑ ให้สำนักงานสนับสนุนด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ในการสร้างองค์ความรู้ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้เข้าใจถึงวิธีการประเมินค่าใช้จ่ายการใช้บริการคลาวด์ในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือและวิธีการคำนวณราคามาตรฐานของผู้ให้บริการ

ข้อ ๑๒ ในการจัดหาบริการคลาวด์สำหรับหน่วยงานของรัฐ ต้องใช้บริการจากผู้ให้บริการที่ได้รับการประกาศรายชื่อเป็นผู้ผ่านการตรวจประเมินและรับรองความสอดคล้องการบริหารจัดการคลาวด์ตามมาตรฐานรวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ประกาศ ณ วันที่.....

(XXXXXXXXXXXXXXXXXX)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล